

середньогір'я з метою позитивного впливу на результативність спортсмена під час тренувань, рекомендовано застосовувати навантаження помірному характеру. Фізичні вправи повинні бути спрямовані на загальний фізичний розвиток.

Перспективи подальших досліджень. Нині триває пошук оптимального співвідношення різних видів навантажень при тренуванні в горах, визначення необхідної тривалості перебування спортсменів в умовах середньогір'я на передзмагальному етапі. Вимагають подальшого дослідження прийоми застосування тренування на витривалість на різних висотах.

1. Волков Н.И., Изучение работоспособности спортсмена в условиях среднегорья / Н.И. Волков, Ф.А. Иорданская, Э.А. Матвеева // Теория и практика физической культуры. – 1970. – № 7. – С. 34–48.
2. Калинина О.И. Построение и содержание тренировочного процесса квалифицированных бегунов на средние дистанции в условиях высокогорья: автореф. дис. ... канд. пед. наук: – М., 1991, – 24 с.
3. Пудов Н.И. Тренировка в среднегорье / Н.И. Пудов // Легкая атлетика. – 1981, №12. – С. 22–23.
4. Сулов Ф.П. Подготовка спортсменов в горных условиях / Ф.П. Сулов, Э.Б. Гиппенрейтер. – М.: Терра – Спорт, Олимпия Пресс, 2000. – 176 с. – ISBN 5-93127-099-X.
5. Сулов Ф.П. Среднегорье: влияние на скоростно-силовые качества / Ф.П. Сулов, К.Ш. Укенов // Легкая атлетика. – 1980. – №5. – С. 6–7.
6. Тимушкин. А.В. Эффективность тренировки бегунов на средние и длинные дистанции в горах на разных высотах: автореф. дис. ...канд. пед. наук. – М., 1985. – 19 с.

УДК 374.3.091 – 048.35

Ольга Горашук

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ Й МЕТОДИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Ольга Горашук. Организационные формы и методы внедрения новых педагогических технологий в практику работы общеобразовательной школы.

Olha Goraschuk. Organizational forms and methods of new educational technologies implementation in school.

А Розкриті вимоги до вибору організаційних форм і методів для впровадження інноваційної діяльності, наведено можливий перелік форм і методів з урахування етапів впровадження нових педагогічних технологій.

А Раскрыты требования к отбору организационных форм и методов для внедренческой инновационной деятельности, приведен возможный перечень организационных форм и методов с учетом этапа внедрения новых педагогических технологий.

С In the article requirements for the selection of organizational forms and innovative methods and possible list of organizational forms and methods with taking into consideration the phases of the new educational technologies implementation are given.

Ключові слова: впровадження, нові педагогічні технології, організаційні форми і методи.

Ключевые слова: внедрение, новые педагогические технологии, организационные формы и методы.

Key words: introduction, new educational technologies, organizational forms and methods.

Актуальність дослідження. Сучасний етап розвитку освітньої системи пов'язаний зі становленням нових відносин педагогічної науки та практики. Необхідність системних змін в освіті актуалізує проблему організації широкомасштабної інноваційної діяльності, яка зможе забезпечити еволюційний перехід освітніх закладів до нової практики, зорієнтованої на діяльнісно-компетентнісний підхід. Педагогічний університет як осередок науки в регіоні може співпрацювати зі школами в рамках впровадження нових технологій у навчально-виховний процес. Компонентом системи діяльності педагогічного університету з впровадження інноваційних технологій у практику роботи школи є організаційні форми й методи.

Аналіз досліджень і публікацій. Нині в педагогіці з'явилися праці з питань педагогічної інноватики. Серед напрямів досліджень, які розробляють вітчизняні та зарубіжні науковці, виокремимо такі: теоретико-методологічні основи підготовки вчителів до інноваційної діяльності (К. Ангеловські, Н. Клокар, О. Козлова, К. Макагон, Ю. Максимов, Л. Подимова, Т. Поніманська, М. Поташник та ін.); сутність і зміст впровадження нових технологій (О. Галус, Г. Євдошенко, І. Жерносек і В. Колібабчук, Л. Набока, О. Попова, Л. Прокопенко та ін.);

управління впровадженням (В. Гончарова, Л. Даниленко, В. Довгополий, О. Косинська, Т. Рабченко); нові форм проведення експерименту в умовах впровадження інноваційних технологій (Ю. Гільбух та М. Дробноход, Л. Кларіна, Н. Крилова) [3].

Навколо проблеми форм організації педагогічної діяльності й досі тривають дискусії.

Стосовно педагогічної діяльності форма – це спеціальна конструкція процесу навчання, характер якої зумовлено змістом процесу навчання, методами, засобами, видами діяльності учнів. Ця конструкція навчання являє собою внутрішню організацію змісту, яким у реальній педагогічній дійсності є процес взаємодії, спілкування вчителя та учня під час роботи над конкретним навчальним матеріалом [2]. При цьому деякі педагоги відрізняють терміни «форма навчання» та «форма організації». У першому випадку – це колективна, фронтальна та індивідуальна робота на занятті; у другому – окремий вид заняття, як-то урок, гурток тощо.

Подальша логіка дослідження вимагає з'ясувати, що розуміють під терміном «організація». У філософській енциклопедії зазначено, що організація – це «налагодження, приведення до системи певного матеріального чи духовного об'єкта, співвідношення частин будь-якого об'єкта» [4, с. 160]. Виходя-

чи з такого трактування, І. Чередов констатує, що форма організації навчання передбачає «налагодження, приведення до системи» взаємодії вчителя з учнем під час роботи над змістом освіти [5]. Організація навчання має на меті оптимальне функціонування процесу управління навчальною діяльністю з боку викладача з подальшим підвищенням результативності системи педагогічного процесу.

Метою статті є виявлення основних вимог до використання організаційних форм і методів під час впровадження нових педагогічних технологій.

Зміст дослідження. Зважаючи на специфіку педагогічної діяльності з впровадження інноваційних технологій у практику роботи школи, потрібно виділити основні вимоги до її організаційних форм:

- система впровадження потребує впорядкування всього освітнього процесу – створення програми оволодіння новою технологією, порядку її виконання, визначення послідовності й взаємозв'язку вивчення теоретичних постулатів та оволодіння відповідними вміннями й навичками;

- потрібно враховувати, що навчання педагогів будь-якої технології побудоване не на вивченні окремих предметів, а на поглибленні наявних знань та акцентуванні на сучасних вимогах до освітніх процесів;

- будувати організаційні форми впроваджуваної діяльності необхідно залежно від суб'єктів такої діяльності;

- у складі кожної організаційної форми треба визначити комплекс відмінних щодо засобу організації занять та оптимально конструювати кожне окреме заняття;

- урахувавши інноваційний напрям роботи з впровадження технологій, потрібно використовувати найдоцільніші нові форми та засоби організації навчання.

Припускаємо, що дотримання зазначених вимог до організаційних форм навчання дозволить максимально ефективно побудувати процес впровадження нових технологій у практику роботи загальноосвітньої школи.

У педагогіці традиційно існує арсенал форм впровадження, до яких належать: курси підвищення кваліфікації та стажування педагогів; науково-практичні семінари й конференції; «круглі столи», дискусії; самостійна дослідницька робота; творча діяльність педагогів у методичних об'єднаннях; участь у колективній експериментально-дослідницькій роботі в межах спільної проблеми навчального закладу; конференції з обміну досвідом; складання банку нових ідей тощо.

Разом з тим, використання поширених сьогодні активних форм і методів впровадження (проведення тренінгів, ділових та евристичних ігор, ігрового моделювання педагогічних ситуацій тощо) дозволяє досягти кількох цілей:

- найефективніше підвищує творчу активність учителів,

- сприяє формуванню мотивації до інноваційної діяльності;

- допомагає максимально повно за короткий час оволодіти відповідними знаннями, вміннями й навичками.

Крім того, незалежно від впроваджуваної технології пропонуємо використовувати елементи форм і методів інформаційних і комп'ютерних технологій. Актуальними з цього приводу можуть бути: активне користування Інтернет-ресурсами, створення власного сайту навчального закладу, проведення Інтернет-конкурсів, віртуальних конференцій тощо. Можливості Інтернет-ресурсів дуже широкі й різноманітні, крім того, їх можна використовувати на будь-якому етапі процесу впровадження нових технологій у практику роботи загальноосвітньої школи.

Перелік можливих форм організації діяльності з впровадження нових педагогічних технологій можна представити у вигляді розробленої нами схеми (рис. 1, див. с. 41).

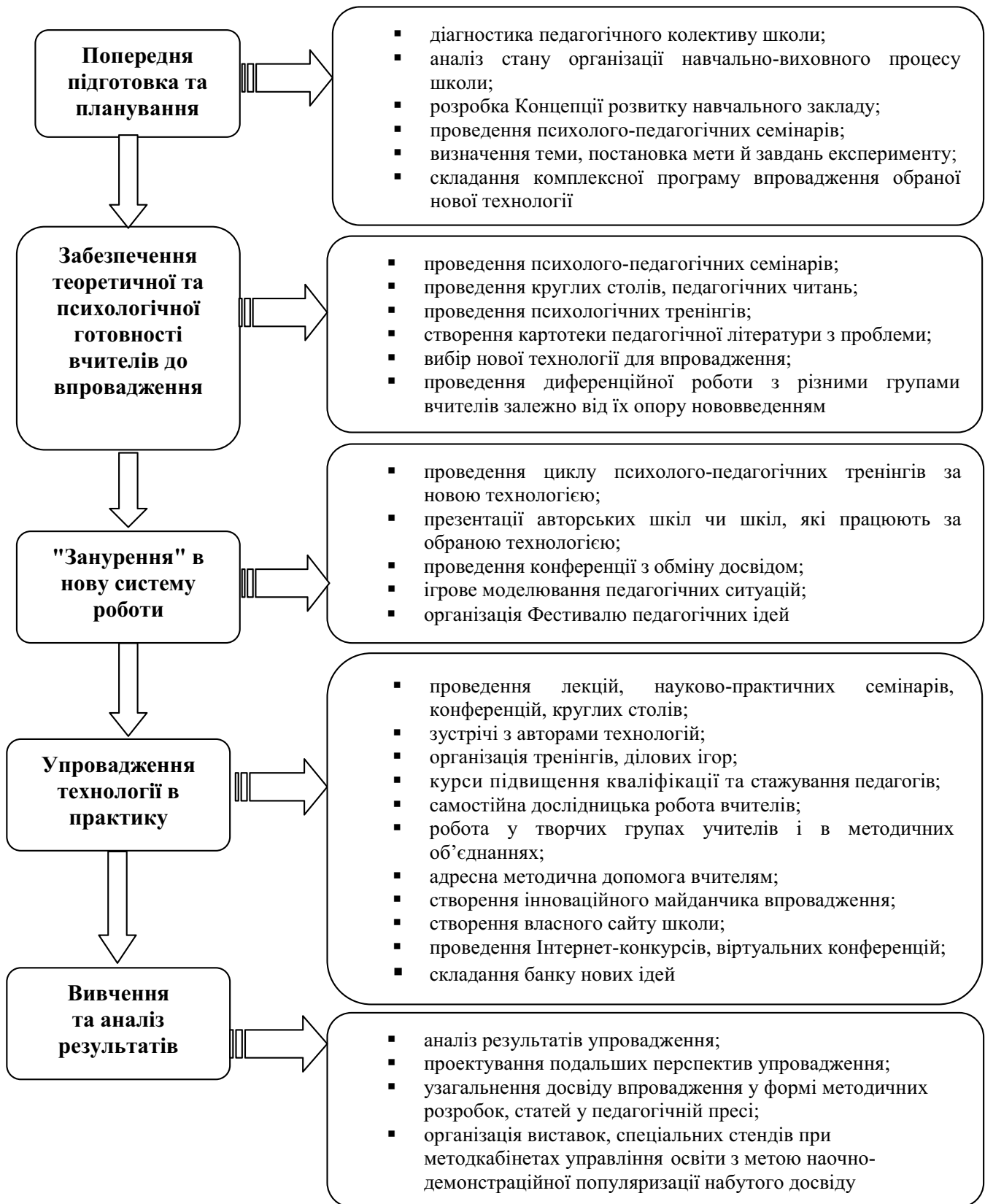
Таким чином, вибір організаційних форм і методів впровадження нових технологій буде залежати від етапу процесу впровадження.

Висновки. Вибір організаційних форм і методів під час інноваційної впроваджуваної діяльності – важливий компонент системи впровадження нових технологій. Необхідно враховувати основні вимоги до обрання форм і методів. Між тим, використовуючи широкий спектр традиційних, треба приділяти увагу новітнім активним та інформаційним формам роботи.

Перспективним напрямом роботи є створення комплексу організаційних форм і методів у межах інформаційно-комунікаційних інновацій у педагогіці.

Література

1. Горашук О. С. Діяльність педуніверситету з впровадження нових технологій у практику роботи загальноосвітньої школи / О. С. Горашук // Методика викладання природничих дисциплін у вищій та середній школі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. XVI Каришинські читання / за заг. ред. проф. М. В. Гриньової. – Полтава : Астроя, 2009. – С. 273–279.
2. Краткий словарь по философии / под общ. ред. И. В. Блауберга, И. К. Пантина. – 4-е изд. – М. : Политиздат, 1982. – 431 с.
3. Макагон Е. В. Развитие инновационной культуры педагога в условиях последипломного образования [Текст] : учебно-методическое пособие / Макагон Екатерина Викторовна. – Севастополь : Рибэст, 2011. – 178 с.
4. Философская энциклопедия. Т.4. – М. : Просвещение, 1970. – 448 с.
5. Чередов И. М. Система форм организации обучения в советской школе / И. М. Чередов. – М. : Просвещение, 1987. – 168 с.

➔ Рис. 1. Організаційні форми та методи роботи педагогічного університету за етапами впроваджувальної інноваційної діяльності